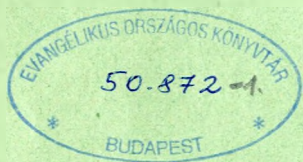

A MAGYAR

HERALDIKAI ÉS GENEALOGIAI
TÁRSASÁG
ALAPSZABÁLYAI.

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS KÖNYVTÁR

50.872-1

BUDAPEST

A MAGYAR

HERALDIKAI ÉS GENEALOGIAI TÁRSASÁG

ALAPSZABÁLYAI.

I. A társaság neve és célja:

1. §.

A társaság czime: „*Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság.*“ — Székhelye Budapest.

2. §.

Célja: a magyar történelem társtudományainak, ugymint: a Heraldika, Diplomatika, Paleographia, Sphragistica és Genealogia — valamint a magyar családok történetének okleveles alapon való művelése és terjesztése.

II. A társaság tagjai:

3. §.

A társaságot a) az alapító, b) a pártoló, és c) az évdíjas tagok alkotják.

4. §.

Az alapító tagok háromfélék, ugymint: a) azok kik a társaság céljaihoz 100 osztr. ért fo-

rinttal, b.) azok kik 200 oszt. ért. forint alapítvánnyal járulnak, c.) az örökös alapítók. Örökös alapítványttevők azok, kik legkevesebb 500 oszt. ért. forintnyi alapítványt tesznek. Ezen c.) alatti alapítványok joga az alapítók egyenes fiutódaira is átszáll elsőszülöttségi joron.

Az alapítványok készpénzben, vagy bizonyos lejáratú határidő alatt beváltandó és biztosítékkal bíró kötelezvényben, vagy pedig legkevesebb 5 száztólit tisztán jövedelmező, jóhitelű értékpapírosokban fizetendők be.

5. §.

Pártoló taggá választható, a társaság egy tagja által ajánlott társaságunk célját kedvelő minden nő vagy férfi, ki magát aláírás által kötelezi, hogy tíz egymásután következő éven át a társaság pénztárába Budapesten évenként tíz forint tagdíjat befizet.

6. §.

Évdíjas taggá választható az előbbi módok szerint az, ki magát aláírás által kötelezi, hogy öt egymásután következő éven át a társaság pénztárába Budapesten évenként 5 forint tagdíjat befizet.

7. §.

A pártoló és évdíjas tagok kötelezettsége az

említett 10, illetőleg 5 év elmúlta után is fennmarad, ha kilépési szándékukat az utolsó év letele előtt a titkárnál be nem jelentik.

III. A társaság tisztviselői:

8. §.

A társaság egy tiszteletbeli elnököt választ életfogytiglan.

9. §.

A társaság elnöksége egy elnökből és két másodelnökből áll, kik első sorban az elnök, másodsorban a másodelnök elölülése alatt vezetik és igazgatják a társaságot az igazgató választmányjal egyetértve.

Az elnökök a társaságot a hatóságok és mások irányában képviselik; a gyűléseken és üléseken elnökölnék és jogukban áll, ha a társaság érdekei kívánják, rendkívüli üléseket is hirdetni. A rendkívüli ülések napja egy héttel előbb közhírré teendő. A tagok egyenlő szavazata esetében döntő szavazattal bír az elnöklő.

10. §.

Mindenik elnöknek jogában áll a társaság pénztárát bármikor megvizsgálni.

11. §.

A társaság titkára az üléseken és gyűlése-

ken előadói tisztet végez; a határozatokat végrehajtja; a jegyzőkönyvet vezeti, melyet az elnökkel együtt aláír; a társaság levelezéseit viszi, könyvkiadásaira, valamint az irattára felügyel.

A társaság anyagi helyzetének javultával külön könyv- és levéltárnokokra is lesz szükség.

12. §.

A társaság jegyzője mindenben a titkár segítségére van, és akadályoztatása esetében őt helyettesíti.

13. §.

A pénztárnok a társaság vagyonát híven és pontosan kezeli, a pénztár állapotáról az ülésen jelentést tesz, az évi nagygyűlésen pedig részletes számadást terjeszt elő, melynek megvizsgálásáról az igazgató választmány intézkedik. Pénzt az igazgató választmány határozata alapján az elnök vagy másodelnök és a titkár által együttesen aláírt utalványokra szolgáltat ki.

Rendkívüli esetekben az elnök vagy másodelnök saját határozatából is utalványozhat 100 forintig terjedő összeget, a legközelebbi ülés jóváhagyása reményében.

A pénztárnok az elnök vagy másodelnöknek pénztár vizsgálati szándokát mindenkor tartozik teljesíteni.

14. §.

A társaság folyóiratának szerkesztőjét, és a szerkesztőtársat az igazgató választmány bízza meg a szerkesztői teendőkkel.

15. §.

Az ügyész a társaság jogait védi, és a hátralékos díjakat behajtja.

16. §.

A társaság összes tisztviselői, hivataluk tartama alatt minden tekintetben olyan szavazati joggal bírnak mint az igazgató tagok.

IV. Az igazgató választmány:

17. §.

Negyven igazgató tagból áll, kik az első alakuláskor a társaság tagjai között lévő, és a 2 §-ban megnevezett tudományszakok terén jeles munkálkodásuk által kitüntek közül szavazattöbbséggel választatnak. Később az igazgató választmány maga magát egészíti ki akként, hogy a megüresedett igazgató tagságra évenként legalább két igazgató tag által írásban ajánlott új igazgató tagot választ, kik a levelező tagok érdekesebbjeiből is választhatók.

18. §.

A igazgató tagságra az ajánlatok az évi

nagygyűlés előtt való ülés megelőző napjáig adandók be a titkári hivatalnál. A következő választmányi ülésen az ajánlatok felbontatnak, és a választmányi ülésen jelenlevő igazgatótagok egyszerű szótöbbségével, titkos szavazás által ejtetik meg a választás.

19. §.

Az igazgatóválasztmány évenként legalább négy nyilvános választmányi ülést és egy nagygyűlést tart, melyen a Budapesten levő igazgató és levelező tagoknak kötelességük megjelenni.

20. §.

Az igazgató tagok az elnökök egyikének vezérlete alatt ezen választmányi üléseken igazgatják a társaság ügyeit; meghatározzák a tisztviselők díjait, a kiadványokat, az azokra fordítandó összegeket, az évi nagygyűlés tárgyait és napját. A társaság vagyonának biztos kezeléséről gondoskodik. A társaság kiadványainak szerkesztésével megbízza az igazgató vagy levelező tagok valamelyikét. A számadások megvizsgálására bizottságokat nevez ki.

21. §.

Az igazgató választmány a 18 §-ban meghatározott módozatok szerint korlátlan számú levelező tagokat választ a 2 §-ban említett tudo-

mányok művelése terén érdemeket szerzett férfiak sorából, ha azok a társaságnak különben is tagjai. Levelező taggá csak az lehet megválasztva, ki a választó ülésen jelenlevő igazgató és levelező tagok két harmad szavazattöbbségét nyerte el.

Levelező taggá a hazai történelem iránt érdekeltséget tanúsító külföldi tudósok is választhatók. A külföldi tagok megválasztásához azonban a m. kir. belügyminiszterium jóváhagyása kérendő ki.

22. §.

A levelező tagoknak a társaság minden ülésében és gyűlésében székök és tanácskozási joguk van, de szavazattal csak a levelező tagok és a tiszteletbeli tagok, a pénztárnok és az ügyész választásánál és a nagy gyűlésen bírnak, kivéven ha valamelyik a tisztikarba választatott.

23. §.

A tudomány pártoló hazafiak sorából tiszteletbeli tagok is választhatók a társaság díszeléséért és javára. Ezeknek minden ülésen székök és tanácskozási joguk van.

24. §.

A választmányi üléseken jelenlevő igazgató tagok egyszerű szótöbbséggel titkos szavazás útján választják az igazgató és levelező tagok so-

rából a társaság titkárát, jegyzőjét (és esetleg a könyv- és levéltárnokot,) és rendes kiadványának szerkesztőit, mindenkor öt évi időtartamra. A renden kívüli kiadványok szerkesztésével megbízott szerkesztők ugyanoly módozattal választatnak, de megbizatásuk minden ily kiadvány megjelenésével megszűnik.

A pénztárnok és ügyész a társaság bármelyik tagja közül választható az ülésen jelenlevő igazgató és levelező tagok egyszerű szótöbbsége által.

25. §.

A társaság elnökei, igazgató, tiszteleti és levelező tagjai feljogosítottak a „Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság“ — elnöke, másodelnöke, — igazgató tagja, tiszteletbeli tagja, — levelező tagja czímmel nyilvánosan is élni.

V. A társaság ülései és nagygyűlése:

26. §.

A társaság minden évben egy nagygyűlést és legkevesebb négy igazgató választmányi ülést tart. A választmányi ülések határnapjai az ügyrendben lesznek megállapítva. Az ülések jegyzőkönyvei az elnöklő és a jegyzőkönyvet vezető aláírásai által hitelesítettnek.

27. §.

Az igazgató választmány ülésein az igazgató és levelező tagok kötelessége a társaság szakábvágó felolvasásokat tartani; okleveleket, műtárgyakat bemutatni, azokról akár írásban akár élőszóval értekezni; az ülésekre eljárni; az ügyek vitelében az üléseken kívül is munkás részt venni. Ezen kívül jogukban áll a társaság ügyeit illető indítványokat tenni.

28. §.

Az üléseken mint vendég a társaság oly tagja is tarthat felolvasást, ki nem tartozik az igazgató vagy levelezőtagnak sorába, de ezeknek értekezéseket előbb be kell nyújtani az igazgató választmánynak, és ez, vagy pedig valamelyik elnök előbb kiadja bírálatra egy igazgató vagy levelező tagnak, és csak ennek ajánlatára olvasható fel.

29. §.

Az ülések végén a társaság belügyeinek tárgyalására zárt ülést kérhet bármelyik igazgató vagy levelező tag. Az elnök az esetben a közönséget távozásra kéri fel, miután a zárt ülésben csak az igazgató, levelező és tiszteletbeli tagok és a tisztviselők vehetnek részt.

30. §.

Az évi uagygyűlés napját és a felolvasás

tárgyát [mindenkor az évnek első választmányi ülésén döntenek el az igazgató tagok. Ezen nagygyűlésen választják meg az elnököt és másodelnököket mindenkor öt évi időközre, titkos szavazás útján, a társaságnak a gyűlésen jelenlevő összes tagjai, úgymint az igazgató, levelező, tiszteletbeli, alapító, pártoló és évdíjas tagok egyszerű szótöbbséggel. Elnökké vagy másodelnökké azonban csak valamelyik igazgató tag választható.

31. §.

Hogy a választmányi ülés határozatképes legyen, az elnöklön kívül legkevesebb hat igazgató tag jelenléte szükséges. Tisztviselők választására legkevesebb tizenkét, választásra jogosult tagnak kell jelen lenni. A nagygyűlés választóképesége legkevesebb húsz társasági tag jelenlététől függ. Ha nem gyűlnék ennyi össze, a választás megejtése végett újabb határnapra tüzetik ki közgyűlés melyben aztán a jelenlevők szavazattöbbsége dönt.

VI. A társaság kiadványai:

32. §.

A társaság a 2 §-ban elősorolt tudományágak művelése, fejlesztése és terjesztése céljából egy — rendes időközönként megjelenő — folyóiratot alapít. A folyóirat irányát, ívszámát, és ren-

des megjelenési idejét az igazgató választmány állapítja meg.

33. §.

Ezen folyóirat a társaság hivatalos közlönye, mely a tudományos czikkeken kívül értesítést hoz a társaság ügyeiről, üléseiről, és általában figyelemmel kíséri a többször említett tudományágak mozgalmait. Munkatársai a társaság igazgató és levelező tagjai; de megfelelő szakközleményeket szívesen fogad a társaság többi tagjaitól, valamint idegenektől is.

34. §.

Ezen kívül a társaság időközönként egy, a magyar nemes családok származási rendjét nyilvántartó, és azok történetét csakis okleveles alapon tárgyaló zsebkönyvet ad ki. Ezen nemzedékrendi zsebkönyv szerkesztőjét az igazgató választmány választja.

35. §.

A társaság ezen kívül, ha vagyoni állása engedni fogja, a 2. §-ban megnevezett szakokbavágó önálló történelmi munkákat, valamint oklevélgyűjteményeket is adhat ki. Ezen utóbbiakat különösen, családok, vármegyék, vagy városok szerint csoportosítva

36. §.

A társaság egyes családok megbízásából elfogadhatja oklevelek sajtó alá rendezését és azok történetének megírását. Ezen féle munkával egy vagy több, vállalkozni kész igazgató vagy levelező tagot bíz meg az igazgató választmány.

37. §.

A társaság folyóiratát a társaság minden tagja évdíja fejében ingyen kapja. A 200 forintos alapítók és a pártoló tagok ezen kívül a nemzedékrendi zsebkönyvet is ingyen kapják. Az örök alapítványt tevők, és az igazgató választmányi tagok a társaság minden tulajdon kiadványára igényt tarthatnak, ha ez iránt szándékukat a titkárnál bejelentik.

VII. A társaság vagyona :

38. §.

A társaság vagyonát képezik a 3. §. és 4. §-ban meghatározott alapítványok, melyek biztosan elhelyeztetvén, kamatoztatnak. Az alapítványok képezvén a törzsvagyont, ezeket elkölteni nem szabad.

39. §.

A társaság bevételeit képezik az alapítványok kamatai, a tagdíjak, a kiadványok jövedel-

mei és az egyes adományok. Ezen összegekből fedezi a társaság kiadásait.

40. §.

A jövedelemből megtakarított összegek, valamint a lelkes ügybarátok által a társaság számára adandó adományok és hagyományok (a melyben alapítványi természettel nem bírnának,) az igazgató választmány által tőkésítendők. Az ilyen tőkék azonban az alapítványok természetével nem bírnak, és kivételes esetekben az igazgató választmány rendeletéből, részben a társaság pénzbeli kiadásainak fedezésére fordíthatók.

41. §.

A társaság vagyonát képeznék még a részére gyűjtött és adományozott könyvek, oklevelek, iratok, műtárgyak és régiségek. Ezek egyelőre a Magy. Tud. Akadémia vagy a N. Muzéumban helyezendők el, az igazgató választmány rendeletéhez képest.

VIII. A társaság jövője

42. §.

Ha a társaság vagyona idővel a nemzet és egyesek áldozatkészségéből, valamint a megtakarításokból annyira szaporodnék, hogy szükségkép a fokozottabb kiadásoknak is képes volna megfelelni, akkor működési körét kitágítja.

IX. Az alapszabályok változtatása:

43. §.

Az alapszabályok módosítása csak egy, ezen célra két héttel előre hirdetett választmányi ülésen történhetik, a jelenlevő igazgató és levelező tagok kétharmad szótöbbségével. Hogy e tekintetben érvényes határozatot hozhassanak, tekintet nélkül a megjelent levelező tagok számára, legkevesebb tíz igazgató tag jelenléte szükséges. Az alapszabályok változtatott részei esetről esetre a m. kir. belügyminiszteriumhoz terjesztendők fel, jóváhagyás végett.

X. A társaság esetleges feloszlása:

44. §.

A társaság feloszlása csak azon esetben történhetik meg, ha egy ezen célból egy hónappal előre hirdetett közgyűlés a jelenlevő igazgató és levelező tagok két harmad szótöbbségével a feloszlást határozza. Hogy e tekintetben érvényes határozatot hozhassanak, tekintet nélkül a megjelent levelező tagok számára, legalább tizenhat igazgató tag jelenléte szükséges.

45. §.

A nem remélt feloszlás esetében a társaság összes vagyonának örököse első sorban a „Ma-

gyar Történelmi Társulat“, másod sorban a „Magyar Tudományos Akadémia.“ Ez esetben ezen örökösök az összes vagyont a „Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság Alapítványa“ czimén tökéssíteni tartoznak, és annak jövedelmeit, kamatait, kizárólag csak a 2 §-ban említett tudományszakok művelésére fordíthatják. A feloslás esetében hozandó közgyűlési határozatok azonban foganatosítás előtt a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

46. §.

A társaság alapszabályai megerősítés végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz terjesztendők fel. Az esetben ha az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni értéke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik, s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni feloslzás terhe alatt köteleztetik.

59,869 szám.

Látta a magyar királyi belügyminister.

Budapesten 1882 évi november hó 5-kén

a minister helyett

Prónay József,
államtitkár.

